

P6_TA(2005)0179

Situatie in Kirgizstan en in Midden-Azië

Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Kirghizistan en Centraal-Azië

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn voorgaande resoluties over Kirghizistan en de Centraal-Aziatische republieken,
 - gelet op de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomsten met Kirghizistan, Kazakstan en Oezbekistan die reeds van kracht zijn geworden,
 - gelet op de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomsten met Tadzjikistan en Turkmenistan die zijn ondertekend maar nog niet geratificeerd,
 - gezien het strategisch document van de Commissie voor Centraal-Azië voor de periode 2002-2006,
 - gelet op zijn resolutie van 28 april 2005 over de mensenrechten in de wereld in 2004¹,
 - gelet op de verklaring die het Voorzitterschap op 4 maart 2005 namens de Europese Unie heeft afgelegd over de parlementsverkiezingen in Kirghizistan,
 - gelet op de verklaringen die de heer Javier Solana, Hoge Vertegenwoordiger van de Europese Unie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, op 21 en 25 maart 2005 heeft afgelegd over de situatie in Kirghizistan,
 - gelet op de verklaring van het Voorzitterschap namens de Europese Unie van 30 maart 2005 over de situatie in Kirghizistan,
 - gezien op de verklaringen van de OVSE over de situatie in Kirghizistan,
 - gelet op artikel 103, lid 4 van zijn Reglement,
- A. overwegende dat er onlangs in een aantal republieken van Centraal-Azië, omstreden verkiezingen hebben plaatsgevonden, waarbij internationale waarnemers duidelijk hebben geconstateerd dat deze niet aan de internationale normen beantwoordden,
- B. erop wijzend dat er in Kirghizistan massale protesten hebben plaatsgevonden na de twee rondes van de parlementsverkiezingen van 27 februari en 13 maart 2005, waarop president Askar Akajev ten val is gebracht en op 4 april 2005 een ontslagbrief heeft getekend, nadat hij naar Moskou was gevluht,
- C. overwegende dat het onlangs gekozen parlement van Kirghizistan, dat door de centrale kiescommissie was bevestigd, op 11 april 2005 besloten heeft het ontslag van Akajev te aanvaarden,

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0150.

- D. gelet op het besluit om op 10 juli 2005 presidentsverkiezingen te organiseren,
- E. ernstig verontrust over de broze veiligheidssituatie ondanks het feit dat de betogingen van maart 2005, die hoofdzakelijk het gevolg waren van een sterk verslechterde economische en sociale toestand, vrij vreedzaam zijn verlopen,
- F. met nadruk erop wijzend dat de verkiezingen in Kirghizistan een testcase vormen en dat hierdoor, mits zij tot een goed einde worden gebracht, de weg kan worden gebaad voor de nodige democratische veranderingen en institutionele en economische hervormingen in de andere landen van Centraal-Azië,
- G. zijn waardering uitsprekend voor de inspanningen van de OVSE met betrekking tot de bemiddeling tussen de politieke krachten en de parlementsverkiezingen van februari en maart van dit jaar, en voor de indiening door deze organisatie van een actieplan voor de stabiliteit en veiligheid van het land tijdens de verkiezingscampagne en daarna,
- H. overwegende dat de meeste landen in Centraal-Azië gebukt gaan onder schendingen van de mensenrechten, hoofdzakelijk omdat er geen geschikt gerechtelijk apparaat bestaat en omdat er beperkingen worden opgelegd aan de oppositiepartijen, de onafhankelijke organisaties van het maatschappelijk middenveld en aan de vrijheid van de media,
- I. ernstig verontrust over de manier waarop de regeringen van de andere republieken van Centraal-Azië op de gebeurtenissen in Kirghizistan reageren door te proberen strengere wetten in te voeren om te voorkomen dat dergelijke gebeurtenissen zich ook in hun land zullen voordoen,
- J. overwegende dat de Centraal-Aziatische republieken worden beschouwd als belangrijke bondgenoten tegen het internationale terrorisme, de handel in verdovende middelen en het religieus fundamentalisme, en dat zij een sleutelpositie innemen op energiegebied,
 - 1. is voornemens duidelijk zijn steun uit te spreken voor de democratische overgang die momenteel in Kirghizistan plaatsvindt, voor de daadwerkelijke uitoefening van de vrijheden - met name de grondrechten, de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van oppositie tegen het regime en de persvrijheid - alsook voor eerlijke en transparante verkiezingen;
 - 2. looft de inspanningen die door het maatschappelijke middenveld in Kirghizistan zijn verricht en die voortkomen uit jarenlange onderdrukking en een verlangen naar werkelijke verandering; gelooft dat soortgelijke verwachtingen ook onder het maatschappelijk middenveld in andere landen van de regio leven;
 - 3. gelooft dat een werkelijk democratisch proces in Kirghizistan een uitstekend voorbeeld zou kunnen bieden voor de andere Centraal-Aziatische landen;
 - 4. doet een beroep op Raad en Commissie om de OVSE en de onlangs benoemde autoriteiten in Kirghizistan bij te staan en eventueel te ondersteunen in hun moeizame streven om de fundamentele voorwaarden voor te bereiden en vast te leggen voor vrije en eerlijke presidentsverkiezingen;
 - 5. verzoekt de interim-regering van Kirghizistan een democratische koers te volgen door een beleid van dialoog en nationale verzoening te voeren en de openbare orde te waarborgen;

6. doet een beroep op de autoriteiten van Kirghizistan om alles in het werk te stellen om een werkelijk proces van democratisering op gang te brengen in hun land, gebaseerd op een waarachtig meerpartijensysteem met eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat; spreekt in dit verband zijn waardering uit voor het op gang brengen van een proces van constitutionele hervormingen, waarbij een ieder zou moeten worden betrokken en dat erop gericht is ervoor te zorgen dat het oude machtsstelsel ingrijpend wordt gewijzigd;
7. vestigt de aandacht van de Kirgizische autoriteiten op de noodzaak goede relaties te onderhouden tussen de nationale minderheden in het land;
8. dringt er bij de Commissie op aan manieren te vinden voor opwaardering en aanpassing van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst met Kirghizistan aan de nieuwe situatie, waartoe democratische en economische referentiepunten moeten worden vastgesteld voor het nauwer aanhalen van de betrekkingen;
9. doet een beroep op de Raad en de Commissie om een gemeenschappelijke strategie voor de republieken van Centraal-Azië vast te stellen en goed te keuren, om op korte en middellange termijn de beschikking te hebben over een alomvattende en samenhangende benadering voor de gehele regio;
10. verzoekt de Commissie om meer vaart te zetten achter de TACIS-programma's voor democratie in Centraal-Azië, met als doel om het maatschappelijk middenveld te versterken en een open en transparant proces van institutionele opbouw te ondersteunen;
11. verzoekt de Commissie om de republieken van Centraal Azië een prioritaire plaats te geven in het Europees Initiatief voor Democratie en Mensenrechten en haar aandacht vooral te richten op vrijlating van politieke gevangenen en de onafhankelijkheid van de media;
12. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de president, de regering en het parlement van Kirghizistan en de OVSE.